

۱۴۷۸

۱۴۸۱۲۱۹

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ریاضیات پیش‌دانشگاهی

قابل استفاده برای دانشجویان علوم انسانی
و کارشناسی کلیه رشته‌ها

تألیف:

دکتر محمد وحدانی

سر شناسه	: وحدانی، محمد، ۱۳۶۰.
عنوان و پدیدآور	: ریاضیات پیش‌دانشگاهی / تالیف: محمد وحدانی.
مشخصات نشر	: نشر نور علم، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۲۵۸ ص. مصور.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۲۸-۲۵-۱.
وضعیت فهرست‌نویسی	: براساس اطلاعات فیپا (فهرست‌نويسي پيش از انتشار).
یادداشت	: وحدانی، محمد، ۱۳۶۰. مؤلف.
موضوع	: ریاضیات - آموزش عالی
موضوع	: آزمون‌ها و تمرینها
رده‌بندی کنگره	: QA ۱۳۹۵ ر ۹۳ و ۴۳
رده‌بندی دیوبی	: ۵۱۰

نشر نورعلم: تهران - خ انقلاب - خ ۱۲ فروردین - پلاک ۲۵۹ - ط ۴ - واحد ۸ تلفن: ۰۶۶۴۰۵۸۸۰ و
۰۹۱۲۳۳۳۴۲۲۹ noreelm@yahoo.com ۰۶۴۰۵۸۹۴

ریاضیات پیش‌دانشگاهی

تالیف: دکتر محمد وحدانی.

ناشر: نور علم

چاپ و صحافی: الغدیر

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۵

شمارگان: ۵۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۲۸-۲۵-۱

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

فروشگاه در تهران: دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران پایگاه اینترنتی: www.noreelm.com

موبایل کار: در صورت عدم دسترسی به کتاب‌های این انتشارات، از طریق تماس با شماره ۰۹۱۲۳۳۳۴۲۲۹ کتاب‌ها با پست به تمام نقاط ایران ارسال می‌شود.

فهرست مطالب

صفحه

۸

پیشگفتار مؤلف

فصل اول - مجموعه

۹

۱-۱- تعریف مجموعه

۱۲

۱-۲- اعمال روش مجموعه ها

۱۵

۱-۳- قوانین مجموعه ها

۱۷

۱-۴- مجموعه اعداد

۱۸

۱-۵- دستگاه اعداد حقیقی

۱۸

۱-۶- بازه ها

۲۱

مسائل حل شده فصل اول

۳۰

تمرینات فصل اول

فصل دوم - عبارت های جبری

۳۳

۲-۱- پایه و توان

۳۵

۲-۲- رادیکال

۳۶

۲-۲-۱- ساده کردن رادیکال ها

۳۷

۲-۲-۲- اعمال جبری بین رادیکال ها

۳۸

۲-۲-۳- گویا کردن کسرهای گنگ

۴۰

۲-۳- چند جمله ای ها

۴۱

۲-۳-۱- اعمال جبری بین عبارت های جبری

۴۶

۲-۴- اتحادها

۴۶

۲-۴-۱- اتحادهای اصلی

۴۸

۲-۴-۲- تجزیه عبارتهای جبری

۵۰

۲-۵-۱- کسرها و عبارت های گویا

۵۱

۲-۵-۲- اعمال جبری بین کسرها

مسائل حل شده فصل دوم

تمرینات فصل دوم

فصل سوم - معادلات و نامعادلات

۱-۳- معادله

۲-۳- معادلات درجه اول

۳-۳- دستگاه معادلات خطی

۴-۳- معادلات درجه دوم

۵-۳- تعیین علاوه جندحمله‌ای‌ها

۶-۳- نامعادله

۷-۳- دستگاه نامعادلات

۸-۳- مفهوم قدرمطلق

۹-۳- حل معادلات قدرمطلق

۱۰-۳- حل نامعادلات قدرمطلقی

مسائل حل شده فصل سوم

تمرینات فصل سوم

فصل چهارم - هندسه مختصات

۱-۴- دستگاه محورهای مختصات

۲-۴- تقارن و آزمونهای تقارن

۳-۴- فرمولهای فاصله و نقطه وسط یک پاره خط

۴-۴- معادلات خط

۵-۴- تعیین معادله خط

۶-۴-۱- معادله دونقطه‌ای خط

۷-۴-۲- معادله نقطه- ضریب زاویه

۸-۴-۳- معادله ضریب زاویه- عرض از مبدأ

۱۳۴	۴-۵-۴- معادله طول و عرض از مبدأ
۱۳۵	۴-۶- نحوه تشخیص دو خط موازی و دو خط عمود بر هم
۱۳۷	۴-۷- نحوه پیدا کردن مختصات نقطه تلاقی دو خط
۱۳۸	۴-۸- دایره
۱۳۹	۴-۹-۱- معادله شعاع - مرکز
۱۳۹	۴-۹-۲- معادله طویل دایره
۱۴۵	مسائل حل شده حصل چهارم
۱۵۵	تمرینات فصل چهارم
	فصل پنجم - تابع
۱۵۷	۵-۱- زوج مرتب
۱۵۹	۵-۲- رابطه
۱۶۰	۵-۳- تابع
۱۶۲	۵-۱-۳- مفهوم ضابطه تابع
۱۶۴	۵-۲-۳- نحوه بدست آوردن دامنه در توابع
۱۶۵	۵-۳-۳- نحوه بدست آوردن برد در توابع
۱۶۸	۵-۴- اعمال روی توابع (جبر توابع)
۱۷۰	۵-۵- ترکیب توابع
۱۷۴	۵-۶- انواع توابع
۱۸۲	۵-۷- توابع خاص
۱۹۲	مسائل حل شده فصل پنجم
۲۰۳	تمرینات فصل پنجم

فصل ششم - مثلثات

۲۰۵	۶-۱- مفهوم زاویه
۲۰۷	۶-۲- دایره مثلثاتی، محورهای مثلثاتی و ناحیه‌های مثلثاتی

۲۰۸	۶-۳- نسبت‌های مثلثاتی یک زاویه
۲۱۰	۶-۴- روابط بین نسبت‌های مثلثاتی
۲۱۳	۶-۵- نسبت‌های مثلثاتی برخی زوایا
۲۱۵	۶-۶- کمانهای قرینه (زوایای قرینه)
۲۱۵	۶-۷- نحوه محاسبه نسبت‌های مثلثاتی زوایای θ و $\pi \pm \theta$
۲۱۷	۶-۸- نحوه محاسبه نسبت‌های مثلثاتی زوایای θ و $\frac{\pi}{2} \pm \theta$
۲۱۹	۶-۹- فرمول‌های نسبت‌های مثلثاتی مجموع و تفاضل دو زاویه
۲۲۰	۶-۱۰- محاسبه نسبت‌های مثلثاتی زوایای 2α و 3α بر حسب نسبت‌های مثلثاتی زاویه α
۲۲۲	۶-۱۱- تبدیل مجموع ساده اصل α تابع مثلثاتی به حاصلضرب
۲۲۳	۶-۱۲- تبدیل حاصلضرب مرتبه سینوس و کسینوس به مجموع یا تفاضل
۲۲۴	۶-۱۳- روابط تکمیلی
۲۲۸	مسائل حل شده فصل ششم
۲۳۶	تمرینات فصل ششم

فصل هفتم - لگاریتم

۲۴۰	۷-۱- تابع نمایی
۲۴۲	۷-۲- تابع لگاریتمی
۲۴۴	۷-۳- ویژگی‌های لگاریتم
۲۵۰	مسائل حل شده فصل هفتم
۲۵۵	تمرینات فصل هفتم
۲۵۷	مراجع

پیشگفتار مؤلف:

اولین درسی که دانشجویان در ابتدای ورود به دانشگاه با آن روبرو می‌شوند، درس ریاضی پیش‌دانشگاهی است. شرط لازم برای موفقیت در ریاضیات عمومی و ریاضیات کاربردی، یادگیری عمیقی بین درس است. به بیان دیگر، ریاضیات پیش‌دانشگاهی پایه و اساس سایر دروس ریاضی دا سنگاً است. این مهم، لزوم تألیف کتابهای متعدد و متنوع در نگارش متن را روشن می‌سازد. در این زمینه، تاکتیک کتابهایی متعددی به رشتہ تحریر درآمده که علی‌رغم اشتراک در موضوعات و سرفصلهای لی، به بیهوده تفاوت در گروه مخاطبان و منابع مورد استفاده در زمان تدوین، در سرفصلهای جزئی توزیع و تدوین‌هایی بوده و در نگارش متن از بیانهای متفاوتی استفاده کرده‌اند.

این کتاب به شدت متألیف شده که ضمن بیان جامع مطالب و سرفصل‌ها، بتواند نیاز دانشجویان رشتہ‌های علوم سانی و هنرهای علوم انسانی و همچنین کلیه دانشجویان مقطع اساس، این کتاب برای دانشجویان کارشناسی ارشد و کارشناسی علم انسانی و همچنین کارشناسی دانشجویان مقطع کارشناسی تدوین شده است. در این کتاب شده است با استفاده از روش‌های توصیفی، نموداری، جبری و همچنین استفاده از مثالهای متعدد و کاربردی، رهیافتی منسجم و هماهنگ در آموزش در ریاضی پیش‌دانشگاهی ارائه شود. طرح سؤالهای تمرینی و مسائل در پایان هر بخش برای درک بهتر و عمیقتر مفاهیم به دانشجویان کمک شایانی می‌کند. دلایل هر فصل نیز سوالات جامعی از فصل موردنظر مطرح شده و حل آن نیز در اختیار دانشجو قرار می‌گیرد. زاده شده است تا دانشجو از این طریق بتواند میزان اندوخته‌های خود را در هر فصل آزمون کرد.

در اینجا بجاست از خواهر ارجمند خاتم المیرا وحدانی که زحم و راستاری علمی کتاب را بر عهده داشتند تشکر و قدردانی ویژه نمایم. با وجود تمامی تلاشهای بورت گرفته، یقیناً این کتاب خالی از ابیاد و اشکال نخواهد بود. از این رو دست استادی و دانشجویان عزیزی را می‌نشارم که اشکال‌ها و ابیادهای کتاب را از طریق پست الکترونیک md_vahdani@yahoo.com به بنده گوشزد نمایند و پیشاپیش از بذل توجه و عنایت ایشان بینهایت سپاسگزارم.

با آرزوی موفقیت

محمد وحدانی

بهار ۱۳۸۹